

Гошилик Н.С. Особливості лінгвістичної репрезентації часу / Н.С. Гошилик // Актуальні проблеми філології та американські студії : Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції. 24-25 квітня 2008 року / За заг. ред. А.Г. Гудманяна, О.Г. Шостак. – К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2008. – С. 263-264.

Наталія Гошилик
*аспірант кафедри прикладної лінгвістики
Волинського національного університету імені Лесі Українки*

Особливості лінгвістичної репрезентації часу

На сучасному етапі розвитку мовознавчої науки, чіткої орієнтації наукової думки на дослідження когнітивних та комунікативних аспектів діяльності людини, вивчення мовної картини світу, її національно-специфічної зумовленості базується на трактуванні мови як універсальної форми первинної концептуалізації дійсності.

До концептів, які притаманні усім мовам та виражають форму організації матерії належить концепт часу. Час розглядається в когнітивно-дискурсивній системі координат, зважаючи на його антропоцентричну природу.

Процес усвідомлення категорії часу охоплює усю історію людства. У традиційній картині світу час є однією із основних категорій (поряд із простором), що поєднує міфологічне (циклічне) та історичне (лінійне) сприйняття часу. Перше базується на циклічності природного часу - пір року, фаз місяця, дня і ночі; друге - на лінійності людського життя, яке має свій початок і кінець. Дослідження показують онтологічну незастосовність категорії часу без звернення до людської свідомості, що розкриває його суб'єктивно-гносеологічну природу. Уявлення людини про час знаходять своє відображення у темпоральних номінантах.

Об'єктом даного дослідження є лексико-семантична група, представлена назвами днів тижня та місяців у англійській мові. Ця замкнута мікрогрупа темпоральних номінантів, незважаючи на очевидну прозорість та раціональність будови, є однією з найскладніших систем.

Описуючи індикатори часу потрібно брати до уваги багаточисленні семантичні нюанси, зумовлені не тільки значенням певних слів, а й складністю власне категорії часу.

У нашій роботі застосовується етимологічний аналіз темпоральної мікрогрупи «Назви днів тижня» для визначення внутрішньої форми семем, можливості їх запозичення, час появи або запозичення (якщо це можливо). Звертається увага на міфологічний характер походження ряду мовних одиниць даної групи.